

HVÍ SLITNAÐI SAMGONGAN

Tað er kanska ikki so lægdið, um onkur undrast yvir, at javnaðarflokkurin nakrar fáar mánaðir eftir, at hann hevur skipað landsstýri saman við tjóðveldisflokkinum og fólkaflokkinum, sigur hetta samarbeiði upp. Men tá vit hugsa okkum eitt sindur um, so er hetta ikki so lægið kortini.

Áðrenn eg viðgeri henda spurningin meira, fari eg at biðja lesaran gera sær greitt, at tað, sum javnaðarflokkurin nú hevur gjørt er hetta, at hann hevur boðað frá, at hann vil leggja uppskot fyrri tingið um at nýtt lögtingsval verður. Hetta vil siga, at landsstýris-samarbeiðið er ikki hildið uppát, og hetta samarbeiði vil uppá gott og ilt halda fram til ein nýggj samgonga er skipað, tvs. til eitt nýtt landsstýri er skipað. Við øðrum orðum er stóðan ikki petti øðrvísi enn tey árin, tá val til lögtingið annars skal vera. Samtykkir lögtingið at nýval skal vera, so eru vit í akkurát somu stóðu, sum seinasta heyst, ella í teirri stóðu vit vildu verið í heystið 1982, tá val jú skal vera, um tað ikki verður fyrr.

Aftan á lögtingsvalið í 1974 var tað náttúrligt, at javnaðarflokkurin sum størsti flokkur tók stig til at skipa landsstýri av nýggjum. Flokkurin hevði

tá sitið sum leiðandi flokkur við stjórnar-ábyrgd í tryðsleið sam-an við sjálfstýrisflokkinum og sambandsflokkinum, umframt tíðina 1948-50. Hesa tíðina hevði flokkurin stórt sæð verið nøgdur við samarbeiðið. Tað hevði eydnast væl at umsita samfelagið, og tað var ikki so heilt lítið, sum flokkurin hevði nátt av teimum málum, sum javnaðarpolitikur setir høgt. Men tað var líka sum at stöðgur var við at koma í, var líka sum alt gekk meira og meira trekt. Og við teirri kós, sum sambandsflokkurin setti undir valstríðnum tað heystið, var orsök til at ivast í, um tað fór at verða gjørligt framhaldandi at fáa sambandsflokkinn til at vera við til at virka fyrri framburði. Ein treytin fyrri at javnaðarflokkurin kann sita við stjórnarábyrgd er, at gingið verður framá, tí stillstandur er nakað, sum javnaðarflokkurin ikki kann góðtaka, so leingi sum so langt er á mál, nevniliga at geva arbeiðandi fjøldini sin sjálvsagda rætt, sum er at hava veruliga ávirkan á hetta samfelagið, at vera við til at stýra vinnutólunum, fáa sin rættvísu part av ágóðanum í samfelagnum o.s.fr.

Sjálvt um samarbeiðið við sambandsflokkinn hevði verið rættuliga gott,

metti javnaðarflokkurin at tað var rætt eisini at kanna um aðrir samgongumøguleikar vóru.

Tað visti seg, at saman við tjóðveldisflokkinum og fólkaflokkinum vóru betur móguleikar fyrri at fremja nøkur av teimum málum, sum javnaðarflokkurin metti týðningarmikil, enn saman við sambandsflokkinum, sum nú segði seg ikki vilja vera við til nakra nýskapan av nøkrum slag.

Tað skal ikki vera nakað dulmál, at hetta í fyrstan var illa dánt av nógvum, serliga eldri, javnaðarfólki. Eitt var, at tað var ikki lætt rættuliga at taka tjóðveldisflokkinn fyrri fult, sum alvorligt arbeiðandi politisk flokk, tá hugsað var um tann leiklut, hesin flokkur til tá hevði havt í føroyskum politikki. Men verri var, at fólkaflokkurin í eygunum á hesum fólki umboðaði nakað av tí versta, sum mannættin hevur verið úti fyrri. Tað vóru og eru enn nógv javnaðarfólk, sum hava nógv ringt at minnst fólkaflokkinum. Men tá tað galt um at sleppa eitt sindur longur á javnaðarleið, so boygdu hesi fólk seg.

Ná, samgongan bleiv skipað, og tað má ásannaast, at javnaðarflokkurin fekk loyst fleiri av sínum hjartamálum, nógv fleiri enn tað hevði verið gjø-

ligt saman við sambandsflokkinum. Men í hesum paradísinum var ein slanga. Ein nóg illa tilkomin drongur, sum tiggjaði sær so illa, at onkur væntaði, at formaðurin í fólkaflokkinum fór at leggja hann á lærið. Hann bleiv settur til blaðstjóra á Dagblaðnum, og í hesum blað fekk hann tann gamla fólkaflokkinn at livna aftur, hann minti okkum á tann fólkaflokkinn, sum vit hataðu sum pestina, flokkinn sum umboðaði eina av teimum vandamiklastu söttunum, sum hava heimsøkt mannaættina. Tann óvargaligi drongurin bleiv ikki flongdur av flokksformanninum (seinni bleiv hann tað av øðrum) men aðrir fólkaflokksmenn bóðu samgongumenn bera yvir við honum, hann var so ungur og óroyndur. Hinir samgonguflokkarnir vandu seg so til at lást sum um hesin óroyndi drongurin ikki var til. Og tey fyra árin gingu, og sum sagt fekk javnaðarflokkurin loyst fleiri av sínum áhugamálum.

Hóast henda óvargaliga drongin, helt javnaðarflokkurin tað vera vert at fara undir eitt nýtt fyra ár skeið saman við fólkaflokkinum. Vit trúðu at tað, sum tann óvargaligi drongurin gjørdi einki hevði uppá seg, at hetta ikki merkti at sóttin var

tjak og meiningar

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytin fyrri at fáa lesarabrev upptikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brevíni.

við at koma yvir okkum.

Men nú visti tað seg at fólkaflokkurin alla tíðina hevur gingið við hesi smittuni, og tá málið um Suðuroyar- og úttanlands-siglingina kom til viðgerðar í tinginum, gjørdist øll um greitt, at sóttin er í landinum. Tí tann óvargaligi drongurin, sum ikki skuldi takast fyrri fult, er veruliga ein marionettdukka hjá einum bólk, sum er so sterkur, at allur tann sokallaði liberali fólkaflokkurin boygdi knæ fyrri hesum bólk og svør honum trúskap. Tingmennirnir hjá fólkaflokkinum eru aftur komnir á rætt, teir umboða nú aftur tað, sum vit hava so ring minni um.

Ein fyrrverandi javnaðartingmaður sigur, at tingmenn mugu ikki lata seg fjarstýra. Hetta kann diskutera, men fólkaflokkurin verður í dag fjarstýrdur, av nøkrum fáum, sum við hond og fót vilja mótarbeiða áhugamálunum hjá fjøldini.

**Luttakið í almenna tjakinum
Sendið lesarabrev til Sosialin!**

P.

Ikki útbyggja vatnorkuna — Kolakraftverk besta loysn nú

— Útbyggingarætlanin hjá SEV av vatnorkuni í Føroyum er eingin góð loysn í løtuni. Vit eiga heldur í 1. umfari at byggja eitt kolakraftverk av hóskað stödd, sum vil tryggja okkum orku nakað framyvir.

Soleiðis segði verkfrøðingurin Eyðfinn Egholm, í samrøðu í Útvarpinum mikukvöldið. Eyðfinn Egholm visti á, at tað er ov mikið av kóli

til í heiminum, at vit kunnu loysa orkuspurningin við einum kolakraftverki. Føroyar kunnu innflyta kol, og vit kunnu eisini sjálvir hægga kol í okkara egna kolánámum.

Eyðfinn Egholm helt eisini, at vit eiga at kanna, um aðrir alternativ orkumøguleikar kunnu brúkast í Føroyum. Hann visti her á tær royndir, sum ílötuni

verða gjørdar við vindmyllum og alduverum. Royndir við vindmyllum eru nú komnar so mikið væl áleiðis, at vit um eini fimm ár kunnu rokna við at hava myllur, sum kunnu nýtast her hjá okkum.

Í samband við kolakraftverk er eisini vert at nevna, at vit í Føroyum eiga stórar gømslur av kóli. Tað fer at taka nógva hundrað ár at tøma

Vandi fyrri at djóra- og plantulívið verður týnt

Um byrtingar skulu gerast á Fjallavatni og Eiðisvatni

— Tað er stórir vandi fyrri, at alt djóra- og plantulív fer at týnast, um SEV ger álvara av at útbyggja vatnorkuna á Eiðisvatni og Fjallavatni.

Hetta segði lívfrøðingurin, Finnur Lützen í eini samrøðu við Útvarpið í vikuni. Finnur Lützen hevur luttikið í einum arbeiðsbólki, sum í eina tíð hevur kannað, hvørjar avleiðingar vatnorkuútyggingin fer at fáa fyrri umhvørvið.

Hann segði, at tað finst eitt sera ríkt og sjáldsamt djóra- og plantulív á teimum báðum vatnunum, har SEV skal gera byrtingar. Verða stór lendi lögð undir vatn ein stóran part av árinum fer tað at týna alt 'ívandi har.

Hann visti eisini á ætlanina hjá SEV at avdrena stór øki í Eysturoynni og í Vágum. Hetta fer at fáa stóra ávirkan á lívið í árunum. Silastovnurin fer at doyggja út,

Málið um keyp av skipi til úttanlandssigling er ikki so lítið mál, sum summi vilja gera tað til, men um hetta var alt, so var kanska ikki orsök beinleiðis til samgonguslitið. Men hetta málið visti, at fólkaflokkurin er ikki tann flokkur, sum javnaðarflokkurin helt seg gera samgongusáttmála við, og tí er tað ikki rætt, tá sagt verður, at javnaðarflokkurin ikki tekur politiska arbeiðið alvorligt, tá hann vil hava val nú. Júst tí, at javnaðarflokkurin tekur tað at umsita okkara samfelag, ógvuliga alvorligt, vil javnaðarflokkurin sleppa frá at hava fólkaflokkinn til samgongupartnara. Vit kunnu so træstast um, um tað er neyðugt at hava val og um ikki ein onnur samgonga kann skipast við teirri samanseting, lögtingið nú hevur. Tað seinna er jú móguligt. Ein samgonga av sokallaðu borgarligu flokkunum, har altso fólkaflokkurin er við, er gjørlig. Men ein nýggj sterk samgonga har javnaðarflokkurin er við, er neyvan gjørlig.

Skal javnaðarflokkurin hava móguleika til framhaldandi at skipa fyrri hesum samfelag á ein slíkan hátt, at tað meira og meira verður eitt samfelag fyrri alt fólkið er einki annað at gera enn at fara til viljararnar og biða um stuðul til hetta.

P.